

Maar vanwaar dus die zekerheid? Soms heeft het te maken met de historische positie van een voorstelling: ze komt op het juiste moment, ze intervineert op een welhaast logische manier in je persoonlijk parcours als kijker. Vaak hangt de kracht van dat tussenkomen nauw samen met de conceptuele scherpte van een productie: ze demonstreert op een heldere manier een andere mogelijkheid in het omgaan met het podium als performanceruimte. Het is dan alsof je een nieuwe en vooral dwingende *waarheid* aangaande de podiumkunst ontdekt – zo van ‘op deze wijze kan het dus ook, ja zo *moet* het voortaan’. Zo’n eye-opener was *Disfigure Study*, de voorstelling waarmee Meg Stuart begin jaren negentig in Vlaanderen doorbrak. Dat de combinatie van dans en theater in een nieuw soort

van podiumkunst kon resulteren, wisten we toen al wel (Bausch, Linke, De Keersmaeker,... hadden het ons geleerd). *Disfigure Study* bracht andere referenties in het spel: de voorstelling confronteerde de podiumkunst met een aan de moderne beeldende kunst ontleende notie van visualiteit.

Ik wil het belang van de directe verwijzingen in de lichaamstaal van Stuarts debuut naar bijvoorbeeld het werk van Francis Bacon helemaal niet minimaliseren. Die gedraaide en verwrongen bewegingen, die afstandelijke, strikt materialistische (‘vervlezende’) blik op het menselijk lichaam,... *Disfigured Study* was inderdaad herkenbaar geïnspireerd door een welbepaalde schilderkunstige en sculpturale traditie binnen de twintigste-eeuwse kunst. Maar

doorslaggevend was (en blijft) het herdefiniëren van de relatie tussen podium en zaal in primair visuele termen. In *Disfigure Study* zorgde het uitgekiende samenspel tussen bewegingsmateriaal, belichting, muziek en kijkrichtingen inderdaad meermaals voor een ingrijpende transformatie. De voorstelling wist dan het podium op een zodanig wijze te ‘verruimtelijken’ dat het in een vreemd soort van tweedimensionaal beeldscherm veranderde.

No Longer Readymade, de opvolger van *Disfigure Study*, slaagde daar ook bijzonder goed in, onder meer in de onvergetelijke openingscène. Benoît Lachambre die met zijn twee wijsvingers een denkbeeldige ruimte opspande en vervolgens daarbinnen zijn kale kop op een hels ritme van links naar rechts bewoog: deze

Highway 101 (Vienna) - Meg Stuart, *Damaged Goods* / Maria Ziegelböck

